

VOGELRINGSTATION OUD NAARDEN 3^e KWARTAAL OVERZICHT 2012

Rudy Schippers

Het afgelopen voorjaar begon met veel regen en wind met als gevolg weinig insecten die als voedsel konden dienen voor jonge vogels. De koele regens hebben vermoedelijk ook de nodige slachtoffers gemaakt. De conditie van jonge vogels was niet altijd optimaal, zoals onder andere te zien valt aan de groeistrepen bij bijgaande foto van een jonge kleine karekiet. Zulke groeistrepen worden veroorzaakt door een onregelmatig voedselaanbod.

Groeistrepen Foto: Pascal Gijsen

De eerste week van juli ving we 118 vogels in 17 soorten waaronder een vrouwtje blauwborst en een jonge blauwborst zoals hieronder afgebeeld. Voor duidelijker foto's en een weergave in kleur wordt aangeraden de on-line versie van De Korhaan te bekijken.

Jonge blauwborst

blauwborst vrouw

Jonge vogels gaan vrijwel gelijk na het uitvliegen en vanaf het moment dat zij zelf hun voedsel kunnen vinden op de vleugels om de wijde omgeving te verkennen. Dit gedrag, ook wel dispersie genoemd, komt er op neer dat je ze kunt vinden op soms grote afstand van het nest en in alle richtingen, noord, oost zuid of west. Zo kregen wij een terugmelding uit Vlieland van een kleine karekiet die wij net 5 dagen daarvoor als jonge vogel hadden geringd.

Wanneer het 's nachts regent is de vegetatie vroeg in de ochtend zo nat, dat vogels veel later dan gebruikelijk actief worden en gaan fourageren. Van ringers wordt verwacht dat zij de netten voor zonsopgang opgezet hebben, wat gedurende de zomermaanden heel vroeg opstaan betekent. Wanneer men dan nog een tijd moet wachten, vraagt men zich af waarom de wekker zo vroeg af moest gaan. Zondag 15 juli was zo'n verlate dag waarin we uiteindelijk toch nog bijna 200 vogels ving.

Dit moment van het jaar bestaat het merendeel van de vangsten uit vogels die kort daarvoor het nest verlaten hebben. Het is dan interessant te zien hoe snel de verentooi van jonge vogels verandert zoals op bijgaande foto's van twee jonge roodborsten en een volwassen vogel.

net uitgevlogen roodborst

een maand later

Roodborst op het buisje waarin hij gewogen is

Zondag 22 juli kregen we voor het eerst een zomers gevoel, een dag zonder regen met temperaturen boven de 20°C en nauwelijks wind. Dat hebben we wel geweten want het werd hard werken met 327 vogels bestaande uit 24 soorten, die gecontroleerd en geringd moesten worden. Er was nauwelijks tijd om te kunnen kijken naar al het andere moois in de omgeving zoals een volwassen mannetje grauwe klauwier die niet ver van de ringhut een hagedis te pakken kreeg.

Bijna de helft van de vogels die gevangen werd bleken kleine karekieten te zijn (118 nieuw geringd en 42 terugvangsten) waarbij enkele vrouwtjes een actieve broedvlek vertoonden, een indicatie van een tweede broedsel.

Vanaf eind juli komen de boerenzwaluwen aan het eind van de dag bij elkaar en zijn in die periode bijvoorbeeld te vinden langs de oevers van het Gooimeer. De rietvelden bij Oud Naarden zijn een favoriete slaapplek en zo kunnen we hier tegen zonsondergang vele honderden boeren- en in mindere mate eveneens oeverzwaluwen aantreffen. Een avondje overwerken kan dan resulteren in honderd of meer zwaluwen die, gemeten en gewogen, van een ring worden voorzien. Zo'n concentratie aan zwaluwen trekt ook de boomvalk aan en op 28 juli hadden we het geluk een mannetje boomvalk in het net te krijgen, die al zijn aandacht concentreerde op een zwaluw en daarbij de netten te laat opmerkte.

Naast de bekende slaapplek in het riet van vooral boerenzwaluwen kan men in de tweede helft van augustus ook grote aantallen spreeuwen in het riet krijgen. Ook deze vogels worden 's avonds geringd wat de volgende ochtend nog steeds te merken is want de geur van koeienvlaai, waar spreeuwen graag hun voedsel in vinden, is dan nog steeds merkbaar in de vogelringhut.

Jonge staartmezen blijven vaak geruime tijd als familie bij elkaar. Zo ving wij op 29 juli een viertal staartmezen, die we enkele weken eerder als net uitgevlogen jonge vogels geringd hadden. Inmiddels waren ze volgroeid zodat we nu aan de staartlengte konden zien of het mannetjes of vrouwtjes waren. Een volwassen vrouwtje met een Belgische ring had zich bij de groep aangesloten.

Hoewel het er oorspronkelijk naar uitzag dat we een slecht broedseizoen zouden hebben is dat toch behoorlijk meegevallen, mogelijk met een tweede en soms zelfs een derde broedsel. Het riet is door de aanhoudende regens extra hoog geworden wat vele rietvogels kennelijk gebaat heeft. We zagen daarom vanaf eind juli/begin augustus zelfs meer kleine karekieten dan in voorgaande jaren. Ook vogels zoals de winterkoning hebben het op Oud Naarden dit jaar uitzonderlijk goed gedaan.

De maand augustus is de maand van de grote aantallen gevangen vogels waarin vrijwel elke ochtend minimaal 200 vogels in de netten terechtkomen, waaronder soms verrassingen zoals bijgaande ijsvogel, een soort die zich weer enigszins aan het herstellen is na de koude winters. In augustus hebben we 5 jonge ijsvogels van een ring kunnen voorzien.

Jonge ijsvogel man

Buiten de ringactiviteiten is er ook gelegenheid om van de natuur te genieten en zo mochten we op 12 augustus een drietal zwarte ooievaars bewonderen die laag over de ringhut heen vlogen. Een week later kwam een visarend langs vliegen.